

ДВНЗ “КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАДИМА ГЕТЬМАНА”

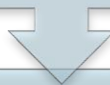
**Фінансова інклюзивність:
економічний зміст, оцінка та
тенденції розвитку**

Виконала : Зінченко Т.А.

Науковий керівник: Краснова І. В.

АКТУАЛЬНІСТЬ та МЕТА

Стратегічна ціль НБУ та пріоритетне завдання реформування фінансового сектору в межах євроінтеграції

Сприяє зниженню бідності та соціально-економічної нерівності

Становить ключовий внесок у просування сталого та справедливого економічного зростання

Сприяє доступності та залученості економічних суб'єктів до отримання якісних фінансових послуг

Недослідженість питання та неоднозначний світовий досвід

Мета: обґрунтування теоретичних положень та практичних рекомендацій з питань забезпечення фінансової інклюзивності в Україні.

Рис. 1. Компоненти фінансової інклюзивності

Фінансова інклюзивність – рівень доступності, залученості, обізнаності споживачів щодо базових фінансових послуг, що уособлює політику ефективного перерозподілу грошових ресурсів з метою сприяння зниження бідності, соціально-економічної нерівності та просування сталого й справедливого економічного зростання.

Фінансова інклюзивність соціалізує економічне зростання

Усунення проблем
нагляду та фінансової
інклюзивності

Захист споживачів
фінансових послуг

Ідентифікація
клієнтів та
конфіденційність

Краудфандінг та подібні
ринкові методи
фінансування

Конкуренція та
сумлінність

Рис. 2. Глобальні стандарти
фінансової інклюзивності

Таблиця 1

Установи та масив інформації по оцінюванню фінансової інклюзивності

Міжнародний валютний фонд	Світовий банк	Альянс з фінансової інклюзивності (AFI)
оцінка пропозиції	оцінка попиту	комплексна оцінка
Огляд фінансового доступу – FAS	база даних Global Findex – 100 показників 143 країни	
Дані щодо ✓ доступності до фінансових послуг ✓ використання споживчих фінансових послуг	Дані щодо ✓ заощаджень, ✓ позик, ✓ управління ризиками ✓ здійснення розрахунків, ✓ наявність банківських рахунків, які можна використати для здійснення платежів та отримання позик з деталізацією, ✓ використання мобільних грошей, ✓ проведення внутрішніх платежів	Дані щодо ✓ доступності фінансових послуг з точки зору наявності фінансової інфраструктури ✓ показники «доступу» («access») ✓ ступеня використання фінансових послуг - показники «використання» («usage»)

Рис. 3. Інклюзивні фінансові послуги

Таблиця 2

Ризики фінансової інклюзивності

Ризики	FSB	BCBS	CPMI	FATF	IADI	IAIS	IOSCO
<u>Операційні ризики</u> , включаючи шахрайство та втрату коштів клієнтів, безпеку даних		X	X	X	X	X	X
<u>Розрахункові та інші</u> (кредитні, операційні) ризики			X			X	X
<u>Ризики незахисту</u> <u>прав споживачів</u> , спричинені новими провайдерами, агентами, які не користуються попитом	X	X	X		X	X	X
<u>Ризики відмивання</u> <u>коштів</u> та фінансового тероризму	X	X	X	X	X	X	X

Рис. 4. Динаміка кількості відкритих рахунків за різними ознаками в розрізі різних країн

Напрямок розвитку: **впровадження білих книг та вдосконалення діючого законодавства**

- запровадження рамкового регулювання для фінансового включення, яке передбачає вхідні вимоги виходу на ринок нових учасників ринку, пруденційні вимоги, захист споживачів, гарантії протидії відмивання коштів та фінансування тероризму та випадки неплатоспроможності.

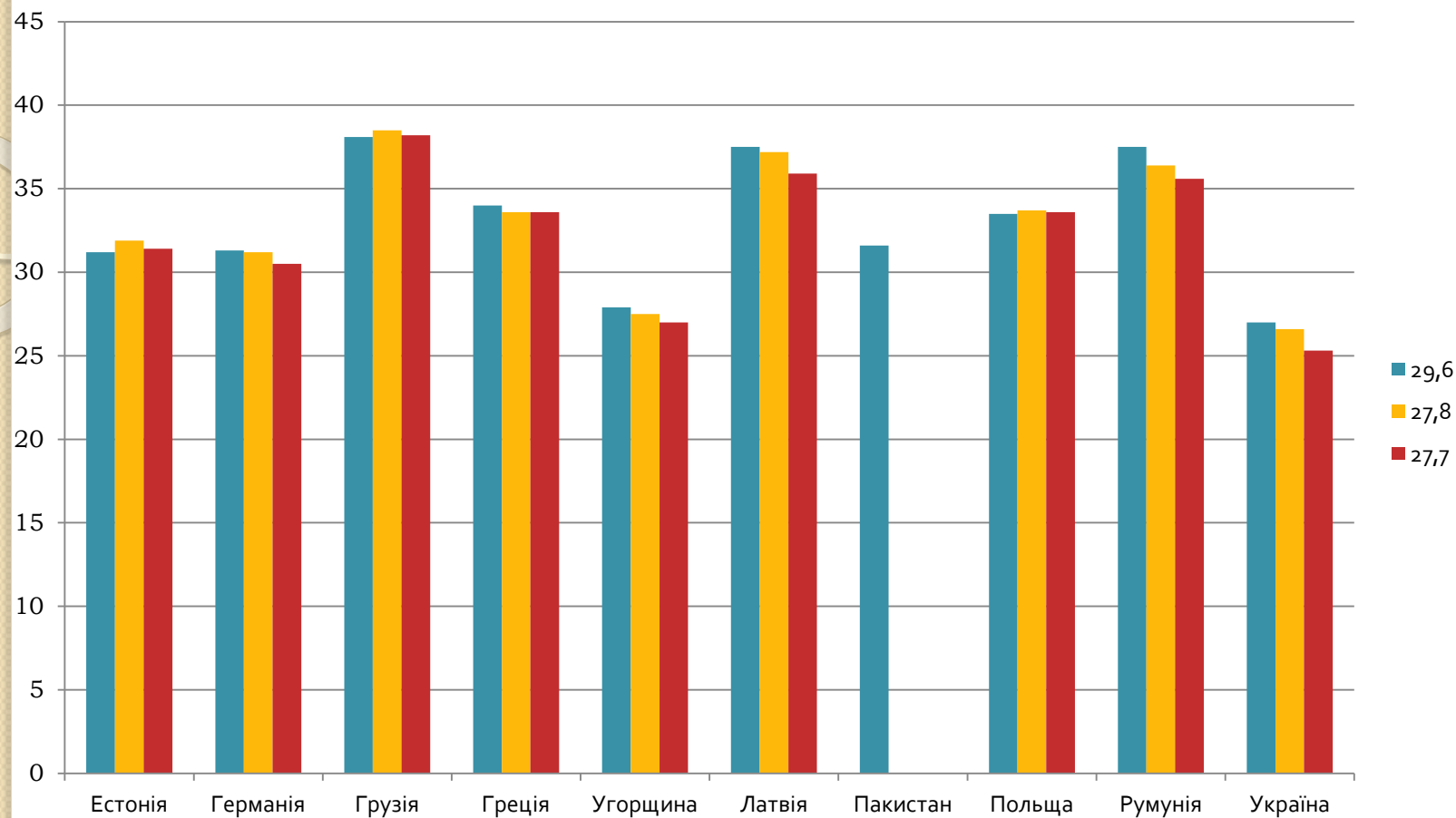

Рис. 5. Рівень бідності населення за індексом Джинні за різними країнами

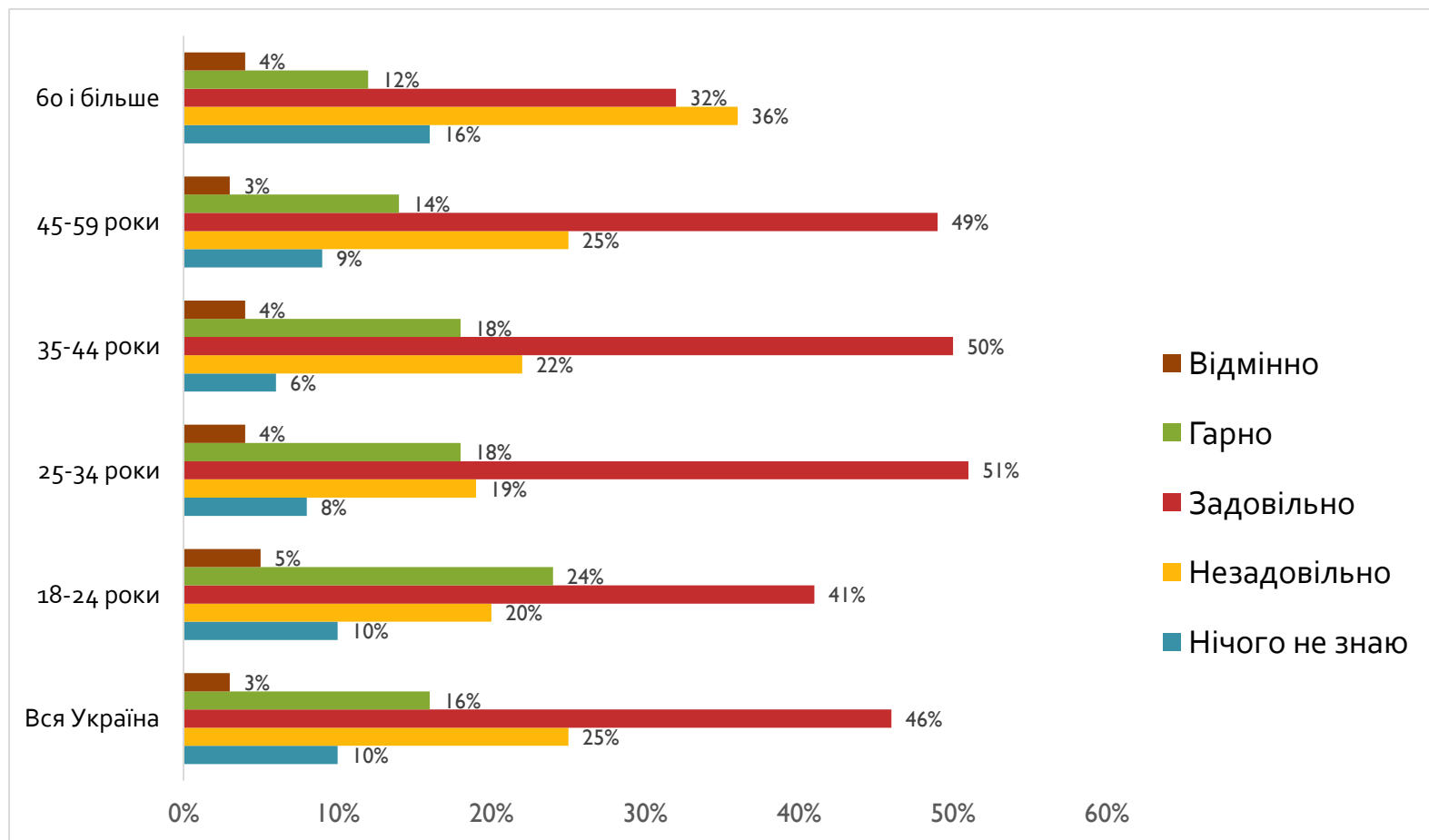

Рис. 6. Рівень фінансової грамотності населення України за результатами опитування USAID

Напрями розвитку фінансової грамотності

1. Формування знань, розуміння та впевненості у населення у використанні фінансових послуг через **онлайн-ігри**, набори інструментів для **відстеження доходів і витрат, формування сімейних бюджетів**; онлайн-програми фінансового управління малого бізнесу; **інтерактивні освітні програми**.
2. Розвиток комунікацій шляхом використання **відео, соцмереж, плакатів, газет** для поширення практичних, доступних матеріалів фінансової грамотності.
3. Надання **безперебійної підтримки** з простими та доступними інструкціями щодо правильних дій в тій чи іншій ситуації.
4. Справедливе ставлення до недосвідчених та уразливих груп споживачів та інформування незабезпечених і вразливих груп, щоб **допомогти споживачам зрозуміти особливості, переваги, витрати при користуванні фінансовими послугами**.

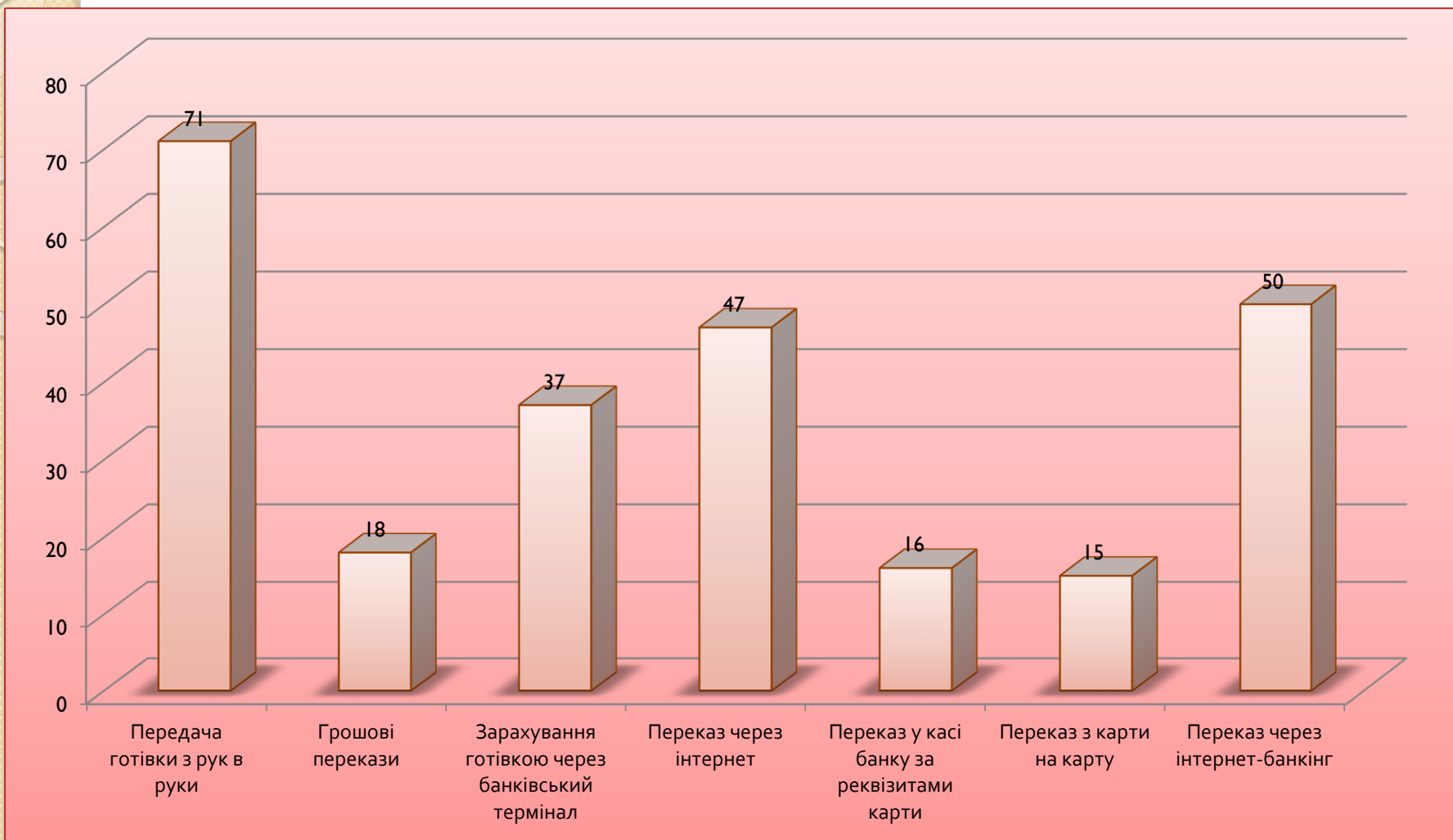

Рис. 7. Способи передачі грошей між фізичними особами у 2018 р.

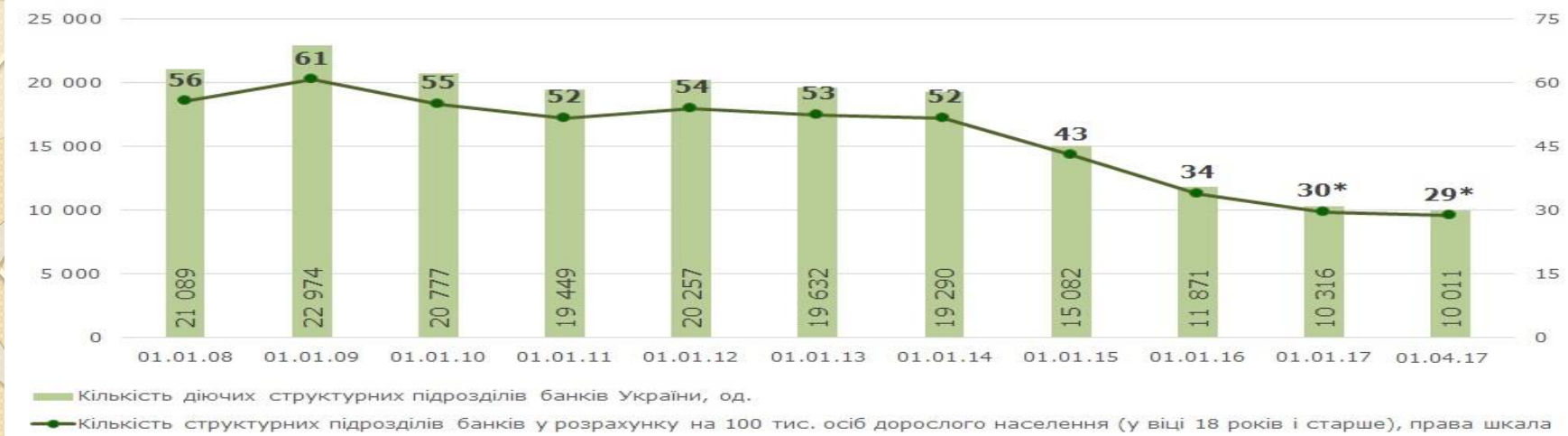

Рис. 8. Динаміка кількості банківських установ в Україні

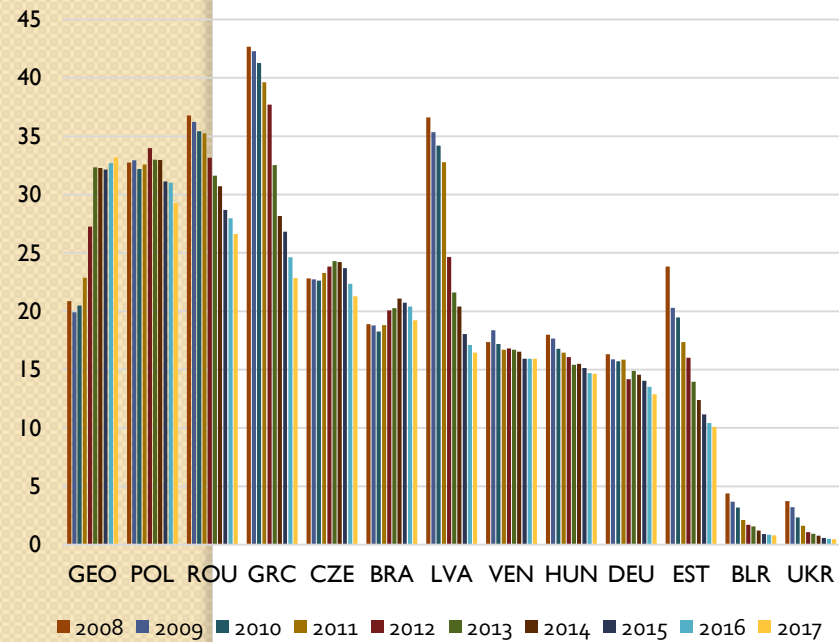

Рис.9. Кількість відділень в різних країнах

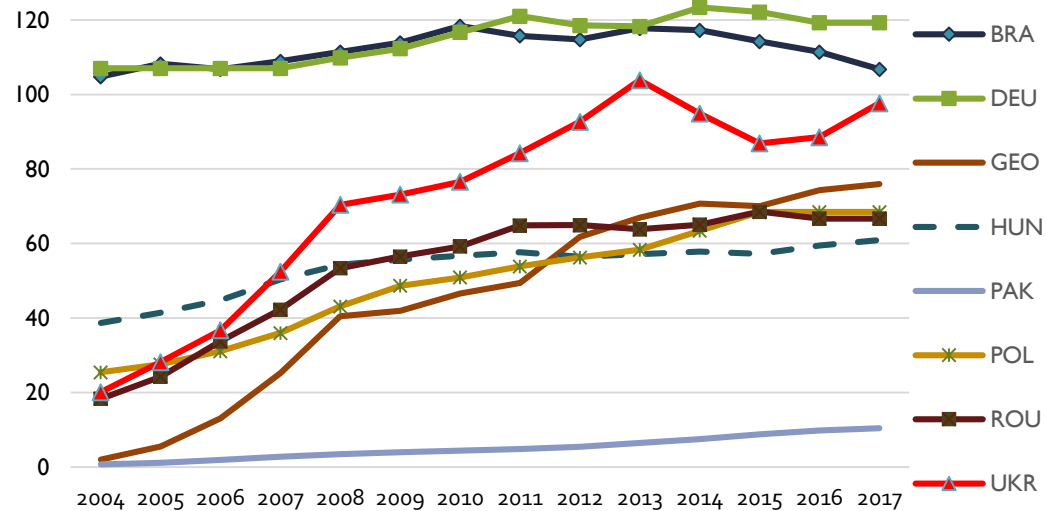

Рис. 10. Динаміка кількості банкоматів

Загальна кількість
емітованих платіжних
карток

59,4
млн.
шт.

Активні платіжні
картки

39,6
млн.
шт.

На одного українця
припадає

1,4
платіжних
картки

0,9
активних
платіжних
карток

Безконтактні
платіжні картки

4,0
млн.
шт.

Держателі платіжних
карток

42,3
млн.
шт.

Рис. 11. Ринок платіжних карток
України в 2018р.

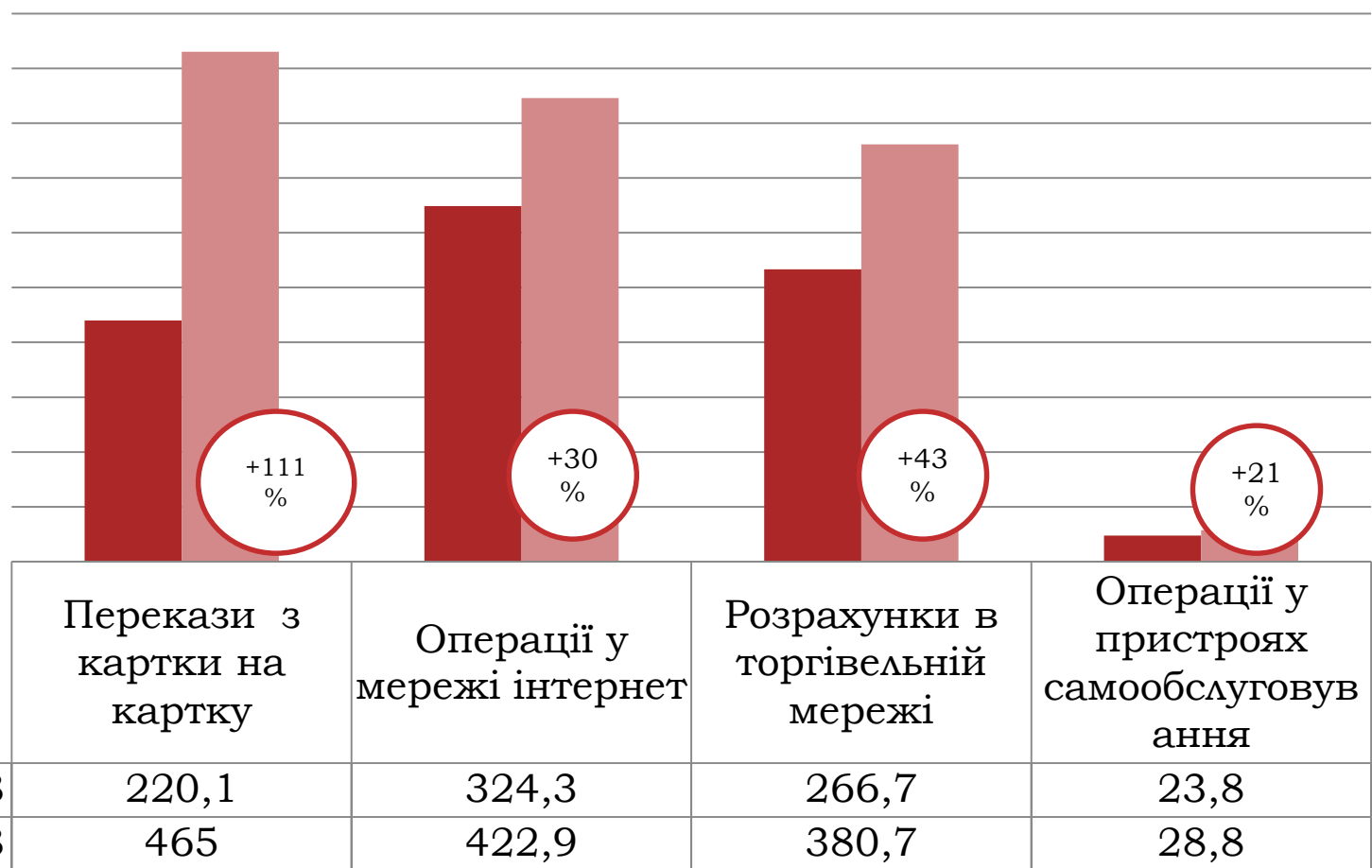

Рис. 12. Розподіл безготівкових операцій за 2018 р. в Україні

Проблема: **розвиток сучасних форм-факторів і каналів цифрових платежів**

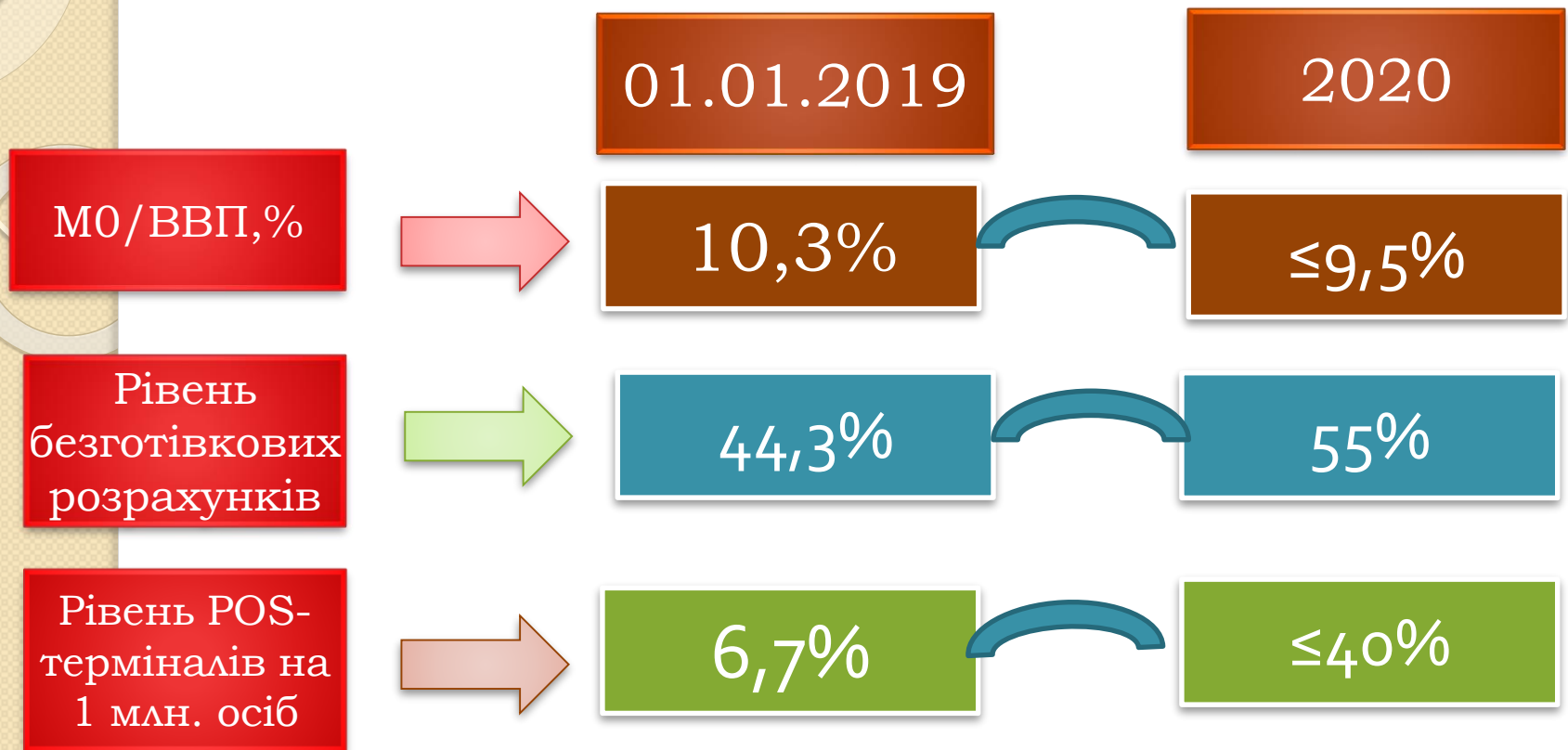

Рис. 13. Обіг коштів в економіці України
Проблема: **Перехід від готівкової економіки до «cashless & digital payments» економіки**

Рис. 14. Кількість кредитів та депозитів населення

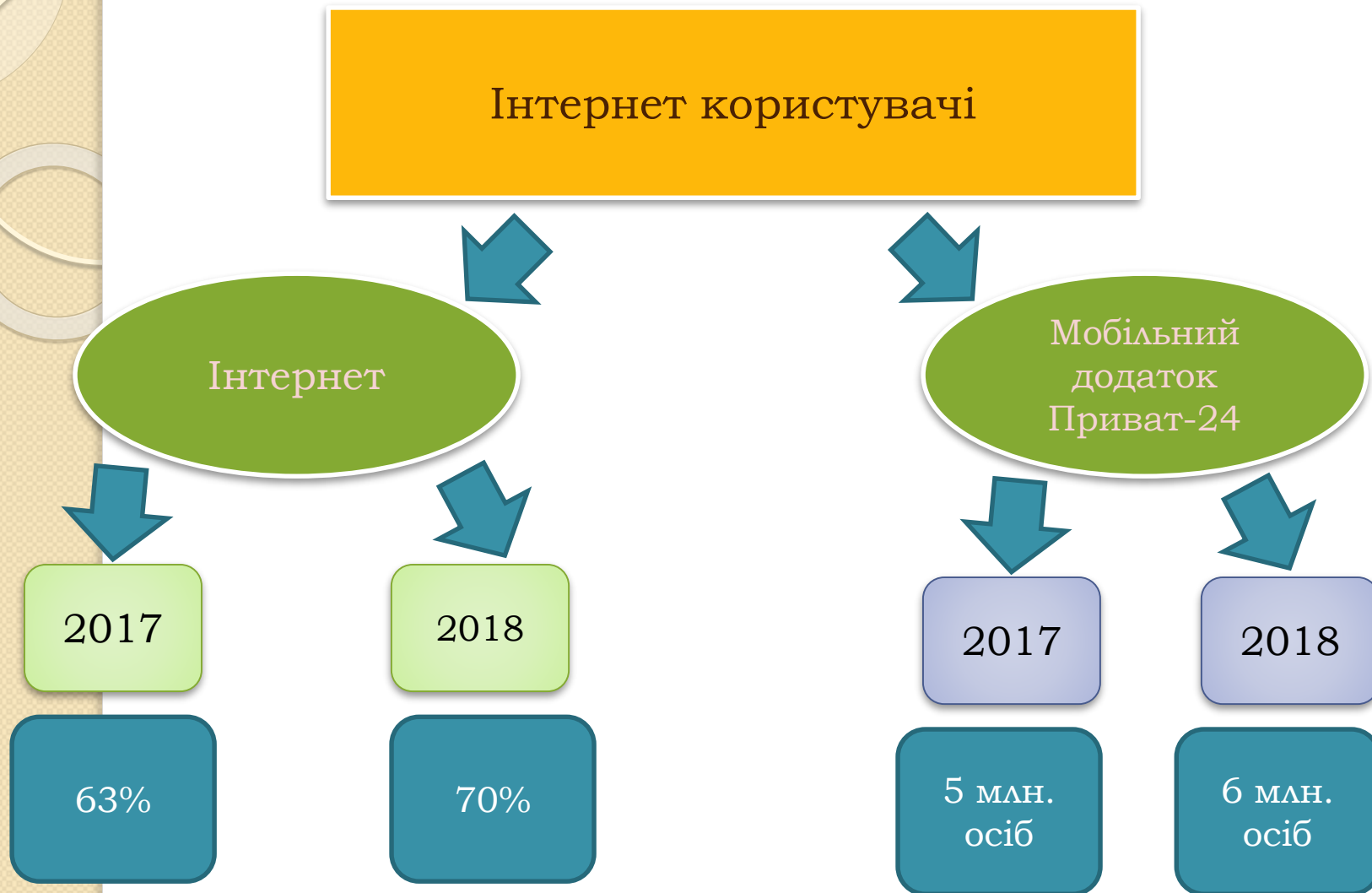

Рис. 15. Кількість інтернет користувачів та користувачів мобільним додатком в Україні

Рис. 16. Комплекс заходів зміцнення фінансової інклюзивності в Україні

Дякую за увагу !